

Quicksan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

**Heemweg 2
te Westerwijtwerd**

projectnummer

181703

Verantwoording

RAPPORT	
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek	Heemweg 2 te Westerwijtwerd
Projectnummer	181703
Versie rapportage	1
Auteur	[REDACTED]
Controle en vrijgave	[REDACTED]
Paraaf vrijgave	[REDACTED]
Datum	29 augustus 2018

OPDRACHTGEVER	
Naam	Nederlandse Aardolie Maatschappij T.a.v. Nationaal Coördinator Groningen
	Postbus 3006
	9701 DA Groningen
Contactpersoon	De heer [REDACTED]

UITGEVOERD DOOR

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Heemweg 2 te Westerwijtwerd**, in opdracht van **Nederlandse Aardolie Maatschappij p/a Nationaal Coördinator Groningen**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding en doelstelling.....	5
1.2	Scope.....	5
1.3	Kwaliteitsborging	5
1.4	Leeswijzer.....	6
2.	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving.....	7
2.2	Beschrijving toekomstige plannen.....	10
2.3	Beschermde gebieden in de omgeving.....	10
2.3.1	Natura 2000.....	10
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland.....	11
3.	NATUURWETGEVING	12
3.1	Soortenbescherming.....	12
3.2	Gebiedsbescherming	13
3.3	Zorgplicht	14
4.	METHODE	15
4.1	Literatuurstudie	15
4.2	Veldbezoek.....	16
5.	RESULTATEN	17
5.1	Vaatplanten.....	17
5.2	Vogels.....	17
5.3	Grondgebonden zoogdieren	18
5.4	Vleermuizen	19
5.5	Amfibieën en reptielen	21
5.6	Vissen	22
5.7	Overige soorten	22
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	23
6.1	Algemeen	23
6.2	Conclusie soortenbescherming.....	23
6.3	Conclusie gebiedsbescherming.....	24
6.4	Aanbevelingen en advies	24
6.5	Verantwoording	25
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	26

Bijlage 1   Overzicht vrijgestelde soorten Groningen

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. Inleiding

In opdracht van Nationaal Coördinator Groningen is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van Heemweg 2 te Westerwijtwerd.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop en daaropvolgend nieuwbouw van de woning ter plaatse van de onderzoekslocatie als gevolg van aardbevingsschade.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

1.2 Scope

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. De aard van de voorgenomen plannen, de afstand tussen de onderzoekslocatie tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Waddenzee op ruim elf kilometer) en de aard van het tussenliggende gebied (agrarisch gebied en bebouwing) maken het niet noodzakelijk dat onderzocht wordt of de ontwikkeling negatieve invloeden heeft op dit natuurgebied. Er wordt geen significante toename in verkeer of stikstofuitstoot uit de woning verwacht. Een toetsing in het kader van de PAS is daarom niet nodig. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom geen deel uit van onderhavig onderzoek.

1.3 Kwaliteitsborging

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en

faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020). Deze ontheffing van de Flora- en faunawet is ook geldig onder de huidige Wet natuurbescherming.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. Onderzoekslocatie en nabije omgeving

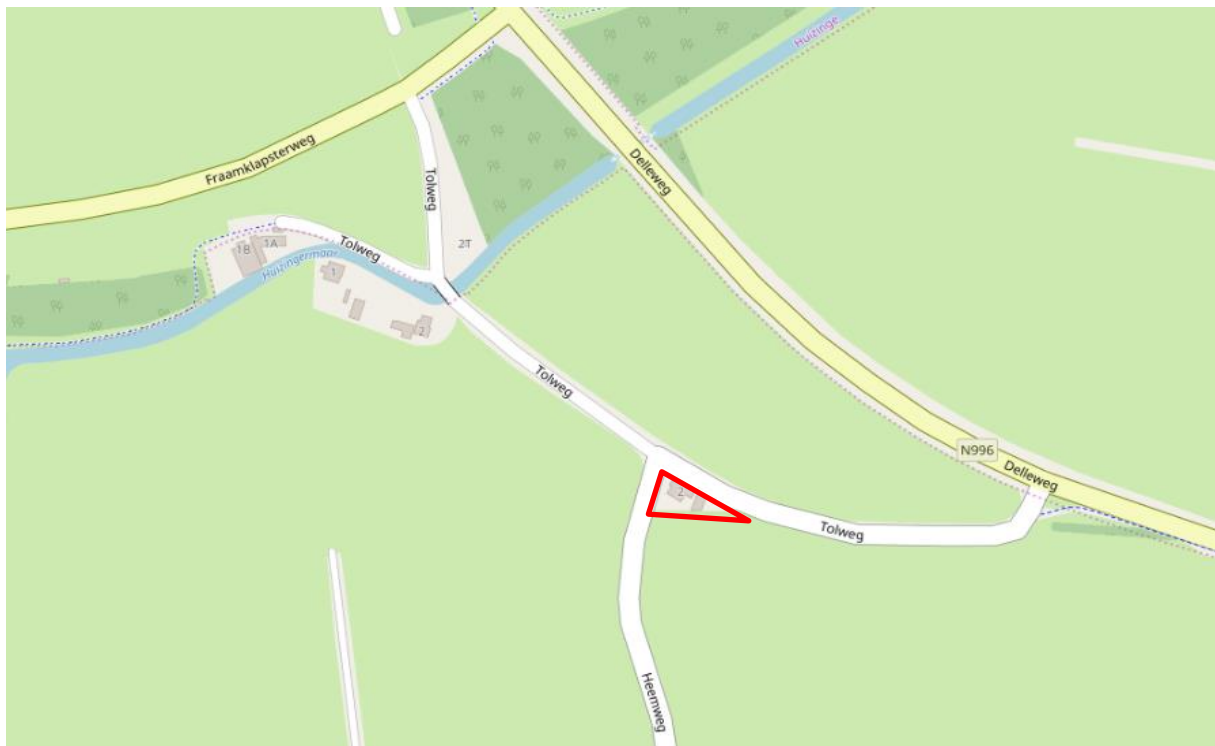
In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving

De onderzoekslocatie is gelegen buiten de bebouwde kom van Westerwijtwerd. De locatie bestaat uit een te slopen woning gelegen aan de Heemweg 2, met een naastgelegen bijgebouw en ligt in landelijk gebied met agrarische percelen rondom de woning.

In de nabije omgeving is veel groen aanwezig, bestaande uit weides, struikgewas en bosschage. Er zijn geen watervoerende elementen binnen de contouren van de onderzoekslocatie aanwezig. Langs de erfgrans wordt de onderzoekslocatie begrensd door wegen en sloten. Ten behoeve van de sloop worden er bestaande landschapselementen verwijderd in de vorm van de woning, bomen en bosschage.

In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

Figuur 2.1. Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzichtsfoto's opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Vooraanzicht (noordoostzijde) van de woning.

Figuur 2.3. Zijaanzicht (westzijde) van de woning.

Figuur 2.4. Achteraanzicht (zuidwestzijde) van de woning.

Figuur 2.5. Achter- en zijaanzicht (zuidzijde) van de woning.

2.2 Beschrijving toekomstige plannen

De opdrachtgever is voornemens om de woning ter plaatse te slopen en opvolgend een nieuwbouwwoning voor in de plaats te zetten. Voor deze werkzaamheden zullen een aantal bomen verwijderd moeten worden.

De werkzaamheden staan op zijn vroegst gepland in het 1^e kwartaal van 2019.

2.3 Beschermde gebieden in de omgeving

2.3.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuiden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Waddenzee (zie figuur 2.6). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt ruim elf kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de aard van het tussenliggende gebied (agrarisch gebied, wegen en bebouwing), de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

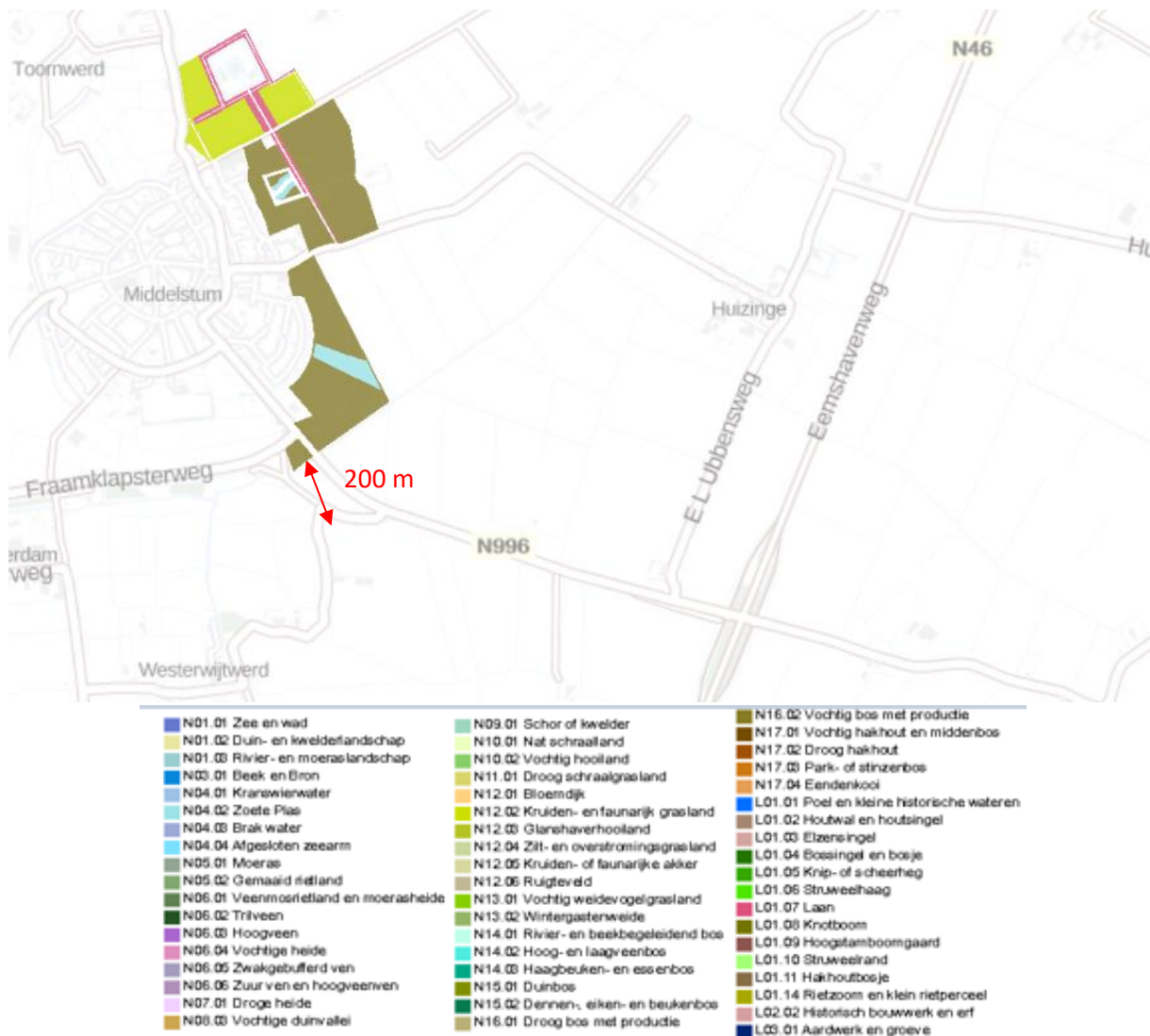

Figuur 2.6. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2.7 is te zien dat in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen sprake is van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde beschermde gebied ligt op tweehonderd meter en is aangemerkt als NNN beheergebied. Het betreft de volgende beheertypen: vochtig bos met productie, zoete plas, laan en kruiden- en faunairijk grasland.

Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

Figuur 2.7. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het NNN (bron: provincie Groningen).

3. Natuurwetgeving

In Nederland is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Wet natuurbescherming. De provincies zijn bevoegd gezag met betrekking tot het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor soortenbescherming en vergunningen ten behoeve van gebiedsbescherming.

3.1 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten zijn beschermd indien deze in gebruik zijn. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van de Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;

- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. Methode

4.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer vijf kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.1 Beschermden soorten binnen vijf kilometer van het onderzoeksgebied

Soort	Bescherming
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	
Steenmarter	Wnb. art. 3.10
Waterspitsmuis	Wnb. art. 3.10
<i>Vleermuizen</i>	
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Gewone grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Watervleermuis	Bern II, HR IV
<i>Vogels *</i>	
Blauwe reiger	Categorie 5
Boerenwaluw	Bern II, Categorie 5
Boomkruiper	Bern II, Categorie 5
Buizerd	Bern II, Categorie 4
Ekster	Categorie 5
Gekraagde roodstaart	Bern II, Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2
Grauwe vliegenvanger	Bern II, Categorie 5
Grote bonte specht	Bern II, Categorie 5
Havik	Bern II, Categorie 4
Huismus	Categorie 2
Huiswaluw	Bern II, Categorie 5
Ijsvogel	Bern II, Categorie 5
Koolmees	Bern II, Categorie 5
Pimpelmees	Bern II, Categorie 5
Ransuil	Bern II, Categorie 4
Roek	Categorie 2
Spreeuw	Categorie 5
Torenavalk	Bern II, Categorie 5
Zwarte kraai	Categorie 5
Zwarte roodstaart	Bern II, Categorie 5

* Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd. Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5** zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren

naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen en dergelijke). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 23 juli 2018 en is uitgevoerd door de heer M. Vos van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog en helder, windkracht 2 à 3 Beaufort, temperatuur 27 graden Celsius.

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. Resultaten

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 Vaatplanten

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van vijf kilometer rond de onderzoekslocatie. Beschermde vaatplanten zijn gedurende het veldbezoek eveneens niet aangetroffen.

In de tuin rondom de woning komen veelal gecultiveerde soorten voor. De tuin aan de achterzijde van de woning is deels verhard. Gedurende het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie verschillende soorten van een voedselrijke bodem aangetroffen, waaronder: appelboom (*Malus spec.*), esdoorn, gewone es, algemene grassen, witte klaver, ruwe berk, stokroos en zwarte els.

Er worden gezien de voedselrijke omstandigheden en het beheer (frequent maaien van gazon en deels verharde tuin) geen beschermde soorten in de tuin van de woning verwacht. Om deze reden worden er geen beschermde soorten verwacht.

5.2 Vogels

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ransuil en roek. De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen de contouren van de onderzoekslocatie aangetroffen. Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen.

De in de NDFF genoemde soorten buizerd, havik, ransuil en roek worden niet in de directe onderzoekslocatie verwacht. Er zijn op de onderzoekslocatie geen sporen (braakballen of uitwerpselen) of roestplaatsen aangetroffen in en rond de bomen. Mogelijk bevindt de onderzoekslocatie zich wel in het jachtterrein van de bovengenoemde soorten. Gelet op de aard van de werkzaamheden zullen deze soorten geen hinder ondervinden van de werkzaamheden.

Nestplaatsen van de gierzwaluw worden eveneens niet binnen de onderzoekslocatie verwacht. Voor de gierzwaluw geldt dat de woning geen geschikte invliegmogelijkheden naar mogelijke nestlocaties in de woning bevat. Bovendien heeft de gierzwaluw een valhoogte van circa drie meter nodig om goed in en uit een nestlocatie te kunnen vliegen. Daar de woning lager is en geen afdoende volhoogte kan bieden, is de woning ongeschikt voor nestlocaties voor de gierzwaluw.

In tegenstelling tot bovengenoemde soorten, kan een nestlocatie van de huismus niet worden uitgesloten. Onder de onderste rij dakpannen zijn veel toegangsmogelijkheden naar kleine ruimtes die potentie hebben als nestlocatie voor huismussen (zie figuur 5.1).

Huismussen zoeken graag de beschutting van struikgewassen en bosschages op. Het gehele jaar door blijven ze in de buurt van hun nest.

Figuur 5.1. Potentieel geschikte nestlocaties voor huismussen onder de onderste rij dakpannen (rood omrand).

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn gedurende het veldbezoek een aantal soorten waargenomen zonder jaarrond beschermde nesten zoals de houtduif en de merel. Nesten van deze soorten zijn echter niet aangetroffen.

Uit de NDFF kwam naar voren dat er een aantal vogels van categorie 5 in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Er zijn in (de omgeving van) het onderzoekslocatie voldoende alternatieven aanwezig voor categorie 5 soorten. De nesten van deze vogels zijn dan ook niet jaarrond beschermd.

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

De NDFF maakt melding van de steenmarter en waterspitsmuis binnen een straal van vijf kilometer rond de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek zijn sporen (ontlasting) aangetroffen van een steenmarter ter plaatse van de onderzoekslocatie. In het verlengde biedt de woning tevens een geschikte verblijfplaats voor de steenmarter. Er zijn toegangsmogelijkheden tot potentiële verblijfplaatsen zoals ruimtes in de spouw en andere ruimtes waar de steenmarter graag verblijft (zie figuur 5.2). De steenmarter is een beschermde soort die de voorkeur geeft aan gebieden met kleinschalige landbouw, oude schuren, heggen en bosschages om zich te kunnen verschuilen. Dit, in combinatie met de aangetroffen sporen (ontlasting), zorgt ervoor dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van een steenmarter niet kan worden uitgesloten.

Figuur 5.2. Potentiële toegangsweg naar een mogelijke verblijfplaats van een steenmarter in de westzijde van de woningen.

De waterspitsmuis wordt eveneens gemeld in de NDFF. Echter wordt een verblijfplaats of individu van deze soort niet verwacht binnen de onderzoekslocatie. De waterspitsmuis is in zijn habitat gebonden aan permanent watervoerende elementen met een goede waterkwaliteit. Wel bevindt zich een dichtbegroeide sloot aan de achterkant (zuidzijde) van de onderzoekslocatie. Deze sloot beschikt echter niet over het geschikte habitat met afdoende waterkwaliteit. De waterspitsmuis geeft de voorkeur aan stromende wateren met een hoge variatie aan watervegetatie.

De waterspitsmuis kan om deze redenen worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. Daarnaast betrekken de werkzaamheden zich alleen op de bebouwing en enkele bomen, en wordt de sloot buiten beschouwing gelaten.

Opgemerkt wordt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitattype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten, de ree en de mol.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 Vleermuizen

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek bleek dat de woning een potentieel geschikte verblijfplaats kan herbergen voor gebouwbewonende vleermuizen, zoals de in de directe omgeving waargenomen gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. De woning biedt verscheidene toegangsmogelijkheden voor vleermuizen, zoals te zien is op onderstaande figuur 5.3 tot en met 5.5.

Figuur 5.3. Voorbeeld van potentiële toegangsweg voor vleermuizen onder en achter de windveer van de dakrand (noordzijde woning).

Figuur 5.4. Voorbeelden van potentiële toegangswegen in de vorm van ruimte onder loodslabben en dakpannen, en open stootvoegen (zuidzijde woning).

Figuur 5.5. Voorbeelden van potentiële toegangswegen voor vleermuizen in de vorm van ruimte onder nokpannen, loodslabben en waterbord langs de dakrand (westzijde woning).

De watervleermuis is geen gebouwbewonende soort maar een soort die kan worden aangetroffen in bomen. Echter, de bomen op het onderzoeksterrein zijn niet van afdoende formaat en hebben geen holtes en loszittende schorsdelen. Ook zijn er geen waterrijke gebieden in de omgeving. Daar er geen geschikte locaties die als verblijfplaats kunnen dienen aanwezig zijn, kan verstoring van een verblijfplaats van de watervleermuis worden uitgesloten in de onderzoekslocatie.

Vliegroute

De straten en bosschages in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. Echter gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving zal het hier niet gaan om essentiële vliegroutes. Bovendien zullen bij de werkzaamheden geen vliegroutes worden aangetast.

Foerageergebied

Mogelijk maakt de onderzoekslocatie deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt zullen blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Ook uit de gegevens van de NDFF zijn geen amfibieën en reptielen naar voren gekomen. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van reptielen ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgesloten.

Door de aanwezigheid van een sloot aan de achterzijde van de onderzoekslocatie is het mogelijk dat er algemeen voorkomende amfibieën op de onderzoekslocatie voorkomen. Mogelijk is er in de tuin en in de ondergroei onder de bomen sprake van incidentele verblijfplaatsen (landhabitat) van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker en gewone pad).

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 Vissen

Omdat er op de onderzoekslocatie geen permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

5.7 Overige soorten

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke beschermde vlinderpopulaties. Omdat er op de onderzoekslocatie geen geschikte permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van beschermde libellen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffingsplichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. Samenvatting en conclusie

6.1 Algemeen

In opdracht van de Nederlandse Aardolie Maatschappij p/a Nationaal Coördinator Groningen is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Heemweg 2 te Westerwijtwerd.

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop en daaropvolgend nieuwbouw van de woning als gevolg van aardbevingsschade.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 500 m² en bestaat uit een woning, een bijgebouw en omliggende terrein in de vorm van een tuin.

6.2 Conclusie soortenbescherming

De onderzoekslocatie biedt potentieel geschikte nest- en verblijfplaatsen voor de huismus onder de dakpannen van de woning. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de huismus in de omgeving van de onderzoekslocatie is waargenomen. Daarnaast beschikt de onderzoekslocatie over een geschikt habitat voor de huismus. Een nest- of verblijfplaats van de huismus is daarom niet uit te sluiten binnen de contouren van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie herbergt een geschikte habitat en verblijfplaats voor de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn er bovendien sporen van aanwezigheid van de steenmarter aangetroffen. De woning biedt op verschillende plekken toegangsmogelijkheden naar de spouw (zie figuur 5.1.). De verblijfplaats van de steenmarter is derhalve niet uit te sluiten binnen de contouren van de onderzoekslocatie.

Daarnaast kunnen zich ook verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en (in mindere mate) de gewone grootoorvleermuis bevinden in de woning (zie figuur 5.2. tot en met 5.4.). Tevens kan de tuin en de directe omgeving onderdeel uitmaken van het foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen. De aanwezigheid van beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet worden uitgesloten.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

Binnen de onderzoekslocatie zijn verder geen jaarrond beschermde nesten van vogels als beschreven in de Wet natuurbescherming aangetroffen. In de tuin van de woning kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt

het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 Conclusie gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuiden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Waddenzee. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt ruim elf kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Daarnaast is de locatie tweehonderd meter buiten het beheergebied van Natuurnetwerk Nederland gelegen. Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

6.4 Aanbevelingen en advies

Nader onderzoek

Het kan niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van de steenmarter en vleermuizen en nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn binnen de contouren van de onderzoekslocatie. Verblijfplaatsen van steenmarters en vleermuizen en nestplaatsen van huismussen zijn streng beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of er al dan niet geen nest- of verblijfplaatsen van bovengenoemde beschermde soorten in de woning aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig.

Geadviseerd wordt het nader onderzoek uit te voeren en maatregelen te nemen conform de Generieke ontheffing Versterkingsopgave voor het Centrum Veilig Wonen. Deze Generieke ontheffing is gepubliceerd op 30 september 2017 door de provincie Groningen. Deze ontheffing is afgegeven in het kader Wet natuurbescherming. Deze Generieke ontheffing geldt voor de gehele Versterkingsopgave van het Centrum Veilig Wonen. De Generieke ontheffing is gebaseerd op een soortmanagementplan voor veel voorkomende soorten zoals onder andere huismussen en vleermuizen. Via een Mitigatiecatalogus zullen standaardmaatregelen worden uitgevoerd.

Broedvogels

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen tevens geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen kap-, sloop- en bouwwerkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV

Geraadpleegde bronnen

Baijens, I., Bouman, H., Klasman, M., Koolstra, B. & Lagas, D. *Soortenmanagementplan Bouwkundig Versterken – Centrum Veilig Wonen*. Arcadis. 19 september 2017

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Libellennet.nl

NDFP.nl¹

ProvincieGroningen.nl

RAVON.nl

SOVON.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

---

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFP. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Groningen	
Zoogdieren	<p>Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)</p>
Amfibieën	<p>Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)</p>

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

